

Zlarinjani su se od pamтивjeka bavili uzgojem vinove loze, maslinarstvom, ribarstvom, pomorstvom i koralarstvom. Početkom prošlog stoljeća, prije velikih iseljavanja u Ameriku, Zlarin je brojao čak 1900 stanovnika. Zlarin je znan i kao "otok žena" koje čuvaju prekrasne narodne nošnje. One su, po odlasku muževa u Ameriku, radile i najteže poslove. Kopale su i veslale, ne gubeći pri tom ništa od svoje ženstvenosti i ljestvica.

Zlarinjani ljubomorno čuvaju sve svoje tradicije, pa tako i crkvenu baštinu i iznad svega vjeru. Na otoku osobito štuju svetog Fortunata, svetog Antu i svetog Nikolu (Mikulu) te Gospu od Rašelja.



Procesija

Među istaknutim ljudima Zlarin je dao i mnoge svećenike i crkvene velikodostojnike poput Jeronima Šutine (1796-1866) koji je kao svećenik-profesor u Zadru, Šibeniku i Beču predavao nauk vjere, gramatiku, pedagogiju, povijest i grčki. Ustanovio je 1844. osnovnu školu koja će 1852. postati općinskom.

Zlarinjani su bili provincijal dominikanaca Andeo Miškov, kanonik rimskog papinskog Zavoda Sv. Jeronima dr. Stjepan Juranović Makale, te župnik i biskupski tajnik Niko Tabulov Truta.

Na otoku su djelovale brojne bratovštine, a 1930. časne sestre Sv. Vinka podigle su zdravstveni dom s dječnjem zabavištem i domaćinskom školom, danas samostan Sv. Vinka.



Župna crkva Marijina Uznesenja čuva vrijedne zavjetne darove. Kao prava rijekost, koja postoji samo u mediteranskim mjestima koja su očuvala lov i preradu koralja, u zlarinskoj crkvi nalazi se statua Marije s Isusom koji ima ogrlicu od crvenih koralja. Crveni koralj, po kojem je Zlarin nadaleko poznat, oduvijek je simbol Kristove krvi, žrtve i uskrsnuća.



Župni ured Zlarin - 022/553424

Župnik Špomenko Bagarić

Samostan časnih sestara Sv. Vinka

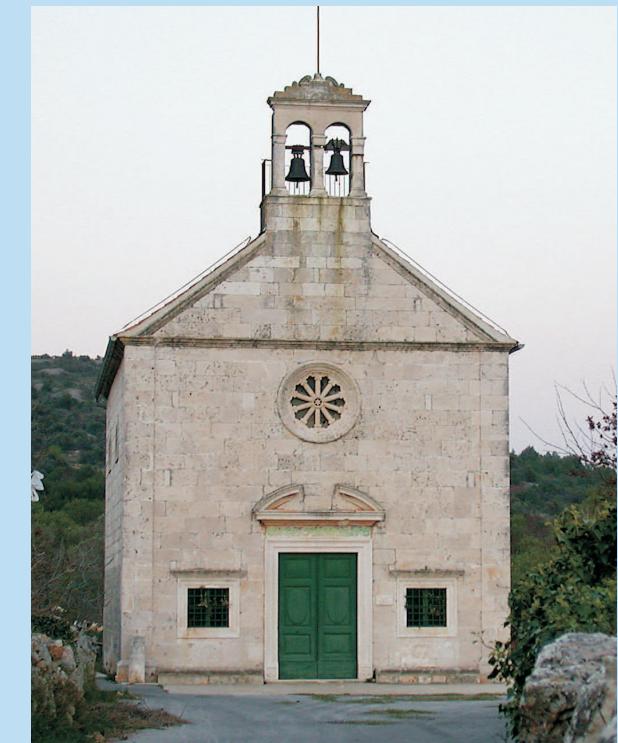
022 / 553598

Turistička zajednica mjesta Zlarin

[www.tz-zlarin.com](http://www.tz-zlarin.com)

Foto, tekst i dizajn - Zvonimir Varošanec

# ZLARINSKE CRKVE



Crkva Gospe od Rašelja

Crkva Gospe od Rašelja - posvećena 1448.

Kapela Porodenja Isusovog - građena oko 1620.

Crkva Sv. Roka - građena oko 1655.

Crkva Sv. Šimuna - građena oko 1670.

Crkva Marijina Uznesenja (1735-1740.)

Zlarinska je povijest usko vezana uz onu Šibenske biskupije. 1298. Papinskom bulom utemeljena je samostalna Šibenska biskupija kojoj je predan u posjed i dio zemlje na Zlarinu. Iz te godine datira i jedan od prvih zapisa o Zlarinu. Četrnaesto stoljeće i 1386. godina daju nam najstariji pisani spomen na prvu zlarinsku crkvu - onu Svetе Marije, podignutu na temeljima kasnoantičkog hrama, kraj gornje vode.

Na mjestu te, možda najstarije zlarinske crkve, podignuta je od 1735. do 1740. barokna župna crkva Marijina Uznesenja, posvećena 1748. Crkvu kralji sedam oltara od kojih je najveći 1805. dopremljen iz Ancone. U njoj su i relikvije Svetog Fortunata, mučenika iz doba progona kršćana u 3. i 4. stoljeću, čije je tijelo iz rimskih katakombi 1781. prenešeno na Zlarin zaslugom svećenika, kanonika papinskog hrvatskog zavoda Sv. Jeronima u Rimu dr. Stjepana Makale Juranovića. Zvonik Župne crkve je sagrađen 1701., a novo groblje je iz 1878. Samostalna rimokatolička župa osnovana je u Zlarinu još 1460.



Župna crkva Marijina Uznesenja

Najstarija matica rođenih obuhvaća razdoblje od 1603-1612. Od sačuvanih crkava na otoku najstarija je ona Gospe od Rašelja koja je od naselja udaljena 1 km. Posvećena je 8. travnja 1448. Bratovština crkve Gospe od Rašelja već 1456. ima svoju matrikulu- pravilnik, pisan hrvatskom čakavštinom, prvi te vrste u Hrvatskoj. Nastala više desetljeća prije Kolumbovih putovanja u novi svijet, kao veliki kulturni spomenik Zlarinja, matrikula ukazuje i na visok stupanj solidarnosti među mještanima onog vremena. Čudotvorna Gospa od Rašelja imala je velik utjecaj na život zlarinskog puka; težaka, ribara, pomoraca, koraljara, iseljenika, koji su joj se zavjetovali i darivali je kada bi prebrodili razne životne nedraće i pogibelji.



Zavjetna slika Ante Strike 1864.

Crkvica Sv. Šimuna nalazi se kraj ostataka dvorca Dračević-Dominis. Dračević je po uzoru na ondašnje plemićke obitelji pokraj svojeg dvorca sagradio crkvu u čast Sv. Franji od Paulete, zaštitniku solana. Kuća zatim dospijeva u ruke Nikole Grubišića Rovila iz Šibenika, pa Šime Marina iz Zlarina te napokon Bratovštine Gospe od Rašelja. Danas je «palazzo» u ruševnom stanju, ali je crkvica kraj njega očuvana. U njoj su numizmatička zbirka, kolekcija autograma među kojima su potpisi Gotovca, Krleže, Tesle, Šaljapina te umjetnina i nakit što su ih Zlarinu 1983. darovali mještanin Jerko Vukov Colić i supruga Ana. Taj donator velik je dio života proveo u SAD-u, bio je strastveni numizmatičar i slikar, pa među izloženim slikama nalazimo i njegove radove.



Danas je u crkvi lijepi oltar od šarenog mramora koji je izradio fra Vicko Dragonja (1856-1926.). U oltaru je slika Sv. Šimuna koji drži Djetića, pa odatle i današnji naziv crkve.



Crkva sv. Šime

U vrijeme velike kuge, 1649., u Šibeniku je izumro rod Bratića (Defrateo) osim Marka koji je nad grobovima svojih mrtvih dao sagraditi crkvicu Sv. Roka. Crkvica je, na žalost, početkom prošlog stoljeća zapuštena. Nastojanjem župnika Šrećka Pavića, 1940. prekrivena je betonskim krovom, načinjena su vrata, a mrtvi su premješteni na obližnje mjesno groblje. Drveni, istrošeni oltar navodno je bio majstorsko djelo, a u njemu je bila slika svetog Roka.



Crkva sv. Roka



Kapela Porođenja

U sklopu dvorca Zulliani na Bućini nalazi se kapela Porođenja Isusovog koju je sagradio šibenski knez Constantin Lascari. Dvorac je nakon njegove smrti pripao šibenskoj obitelji Divinić, pa obitelji Dominis iz Raba te Šibenčaninu Fontani. Potonji ga je zbog dugova početkom prošlog stoljeća prodao šibenskom odvjetniku dr. Zuljaniju. Dvorac ima zdenac na čijoj je kruni urezana 1535., a na stupovima balkona uklesano je Constantin Lascari 1597. Kapela je imala oltar iz novijeg doba sa slikom Isusovog rođenja. Antipendij (predoltarje) bio je od kože, a na zidu su bili prikazi Gospe s baroknim ukrasima i slika Isusa u Getsemani koja je navodno pripadala Tizianovoj školi.